

Speech Rinda _ Conferentie Conservatorium Amsterdam

'Muziekeducatie doen we samen'

Dat is het thema van vandaag en de titel van het samenwerkingsproject tussen het Conservatorium van Amsterdam en 3 lerarenopleidingen.

Dat 'samen' is essentieel. De wereld van muziek en de wereld van het onderwijs moeten elkaar nog beter weten te vinden.

Daar helpt dit congres aan en het rapport dat vandaag centraal staat. Maar daar is nog meer voor nodig. In het belang van de leerlingen

Als PO-Raad zijn wij graag betrokken en denken we graag mee.

Goede muziekeducatie

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat muziek belangrijk is voor de ontwikkeling van kinderen. Goed muziekonderwijs ontwikkelt de muzikaliteit van kinderen, maar het kan de leerlingen ook goed doen op cognitief, emotioneel en sociaal vlak.

We spreken daarmee meer van de talenten van de leerlingen aan, zodat zij zich breder kunnen ontwikkelen.

Het belang van muziekonderwijs is evident. Dat hoef ik zeker hier niet te verdedigen. We moeten dan met elkaar zorgen dat dat muziekonderwijs voldoende kwaliteit heeft. Hoe kunnen we de scholen ondersteunen en stimuleren bij goed muziekonderwijs?

Een leuk initiatief waar ik bij betrokken ben, is 'Meer Muziek in de Klas'. Maar we moeten er samen voortdurend voor zorgen dat we gebruik maken van elkaars mogelijkheden en elkaars kennis.

De werelden van muziek en onderwijs moeten daarvoor dicht bij elkaar staan. De muziekeducatie mag niet alleen afhankelijk zijn van één muzikale leraar.

De school moet haar omgeving optimaal benutten bij dit soort dingen. De partijen kunnen veel voor elkaar betekenen en elkaars kennis en expertise versterken.

Op bestuurlijk niveau moet er meer gerichte aandacht komen voor die verbinding tussen schoolbesturen, culturele instellingen en (lokale) overheden.

Schoolleiders en leraren worden daarmee in positie gebracht om vorm en inhoud te geven aan de muziekeducatie.

Van de andere kant wordt de muziekeducatie hierdoor beter meegenomen in de taken en verantwoordelijkheden van de school, omdat bestuurlijk het belang wordt gezien.

We stimuleren daarmee zowel de bottom-up als de top-down beweging.

Zowel (verdere) professionalisering, kennisdeling, als ontplooiing van muziekeducatie vindt plaats in een regionale setting, waarbij eigen lokale accenten kunnen worden aangebracht.

Daarnaast moet de verbinding zijn tussen praktijk en bijvoorbeeld het Fonds. Zo kunnen we zorgen dat waardevolle initiatieven in de praktijk opgemerkt worden, en er afstemming plaatsvindt of nieuwe initiatieven complementair zijn aan de bestaande praktijk, en of alles in aanmerking komt voor subsidie.

Professionaliseren van muzikeducatie

Natuurlijk is de ene leraar muzikaler dan de andere. Het is handig als een leraar in het basis- en speciaal onderwijs een muzikale basis heeft, maar dat is niet het eerste vereiste voor een leraar. Onze leraren worden opgeleid tot generalisten die met name over de juiste mindset moeten beschikken over 'hoe' onderwijs vorm te geven.

Het is onmogelijk om leraren tijdens een opleiding van vier jaar tevens op te leiden tot vakbekwame musici. Daarmee diskwalificeren we ook het beroep van vakmusici. Natuurlijk kunnen leraren door middel van na- en bijscholing wel wat bijleren op muzikaal gebied. Maar uit een inventarisatie blijkt dat daar in de praktijk weinig behoefte voor is.

De laatste jaren kijken we veel meer naar andere vormen van professionaliseren. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van de verschillen in het schoolteam. De ene leraar kan zich binnen het team bijvoorbeeld goed ontwikkelen als rekenexpert en zijn collega's helpen bij het rekenonderwijs en bij rekenachterstanden. Een andere leraar zet zijn kwaliteiten in voor de muzikeducatie binnen de school.

En natuurlijk waar we vandaag vooral naar kijken **co-teaching**. Door de samenwerking tussen de muziekwereld en de scholen kunnen we de professionaliteit van het muziekonderwijs belangrijk verbeteren.

Toekomst van het onderwijs

Cultuur en muziek zijn en blijven belangrijk bij de ontwikkeling van kinderen. Ze maken een integraal onderdeel uit van 21-eeuwse vaardigheden. Het gaat in het onderwijs niet alleen om wat je later wil worden, maar steeds meer ook om: wie wil je later worden. Cultuur en muziek spelen een belangrijke rol bij die persoonsvorming van leerlingen.

De persoonsvorming van kinderen is een belangrijk aspect als we met elkaar praten over het toekomst bestendig onderwijs. Het platform Onderwijs2032 heeft begin dit jaar een advies uitgebracht over de invulling van dat toekomstige onderwijs.

Het onderwijs zelf moet daar nu verdere invulling aan geven. Dat is nog niet makkelijk en we zien daarbij koudwatervrees. Maar ik zie ook veel enthousiasme en bevlogenheid.

Enthousiasme en bevlogenheid zie ik in de scholen die ik wekelijks bezoek, maar ik zie het ook in de wereld van de muziek, hier en bij mensen van de conservatoria. Vandaag zien we een klein beetje van wat meer samenwerking kan opleveren. De ervaring leert dat de som van zo'n samenwerking groter is dan de delen.

Afsluiting

Muzikeducatie doen we samen!

We kunnen elkaar inspireren en stimuleren. De PO-Raad draagt graag haar steentje daaraan bij. We hopen daarbij dat Meer Muziek in de Klas als vliegwiel kan fungeren om cultuureducatie in brede zin terug te brengen in het onderwijs.

In de praktijk zie ik hoe leuk dat is en hoeveel energie dat oplevert. Voor de betrokkenen, maar vooral ook voor de kinderen. Want daar gaat het natuurlijk vooral om een goede ontwikkeling van de mogelijkheden van kinderen.

Ik wens u allemaal een goede en inspirerende dag. En ik wens ons gezamenlijk veel succes met muziekeducatie, zodat het meer is dan alleen toekomstmuziek.